GAZETA POLSKA

Prenumerata w miejscu kwartalnie złp. 12 — miesięcznie złp. 4. Ner pojedynczy gr. 10.

N^RO 41.

Prenumerata na prowincji z opłatą pocztową złp. 20 kwartalnie.

w Warszawie dnia 13 Lutego 1830 roku w Sobotę.

WIADOMOSCI HANDLOWE.

Giełda Warszawska dnia 12 Lutego 1830 r.

Wexle.		żądano		płacono	
Amszterdam 250 z. h.	2 mies.	864	—	861	—
Berlin 100 tal.	2 mies.	596	—	596	—
Z krot. ter.		—	—	—	—
Gdańsk 100 tal.	2 mies.	594	—	—	—
z krot: ter:		—	—	—	—
Hamburg, 300 Mk.	2 mies.	909	—	906	—
Lipsk 100 tal.	3 mies.	—	—	—	—
Londyn, 1. l. szter.	2 mies.	42	5	42	—
Moskwa 100 r. b.	1 mies.	—	—	—	—
Petersburg ditto	1 mies.	—	—	—	—
Paryż, 300 fran.	2 mies.	495	15	—	—
Wiedeń, 150 zł. reń.	2 mies.	625	15	624	—
Wrocław, 100 tal.	2 mies.	—	—	—	—

Monety	żądano		płacono	
Złoto Polskie za 100 zło. .	102	—	—	—
Imperjały ros.	—	—	—	—
Dukaty Hol. nowe 1 sztuka	19	24	—	—
ditto stare. ważne .	19	20	—	—
ditto na passir. . . .	—	—	—	—
ditto austrjackie. . . .	—	—	—	—
Frydrychsdory	—	—	—	—
Pruski kurant	—	—	—	—
ditto bilety kassowe .	—	—	—	—
Assygna Ros. . . . , . .	—	—	180	—
Bilety bankowe aust: za 100f.R.	—	—	—	—
Einlesung Szeiny ditto .	—	—	—	—

Papiery.	żądano		płacono	
Listy zastawne, (*)	100	—	99	15
Obligacje udziałowe po zł. 300	390	—		—
Assekuracje skarb: . . .	—	—	—	—
Obligacje pragskie . . .	—	—	—	—
Dow: k. centr. likwidacyjnéj.	—	—	—	—
ditto ditto za żołd. . .	36	—	35	—
ditto ditto za inne. . .	—	—	—	—
Zapisy drogowe.	—	—	—	—
Obligac. ros. 6 od 100 w assyg.	—	—	—	—
ditto ditto w srebrze. .	—	—	—	—
ditto 5 od 100 w srebrze. .	—	—	—	—
ditto 5 od 100 w Hamb. Cert	—	—	—	—
ditto ditto w Poz. Angl.	—	—	—	—

BERLIN. — *Dnia 9 lutego.* — Listy zastawne polskie, żądano 99½, płacono 99¼ za sto. — Obligacje udziałowe polskie p. Med. 62⅞ do 63 płacono, z term. na 1 marca fix płacono 63 do 63¼, żądano 63½ za sztukę

WIADOMOSCI KRAJOWE i ZAGRANICZNE.

KROLESTWO POLSKIE.

Rozkaz dzienny do wojska polskiego.

W kwaterze głównéj w Warszawie dnia 26 stycznia (7 lutego) 1830 roku.

ZA NAJWYŻSZYM ROZKAZEM.

Stosownie do decyzji N. Cesarza Jmci i Króla. Otrzymują żądane dymissje dla słabości zdrowia z pensją. *W korpusie artyllerji.* W dyrekcji materjału artyllerji, pułkownik Teodor Kobylański, z pozwoleniem noszenia munduru.

W wojsku. Podpułkownik Jan Krassyn, z pozwoleniem noszenia munduru.

Otrzymują urlopy, *w sztabie głównym.* W części jenerała dyżurnego, kapitan Dzimiński, przedłużenie urlopu na dni 8, w obwód Białostocki. — *W gwardji:* w pułku strzelców konnych, kapitan Moniuszko, na miesięcy 2, w gubernje Mińską i Wileńską, i podporucznik Bobrownicki, na miesięcy 2, do Krakowa i Gallicji Austrjackiéj. — *W piechocie:* w pułku 2 linjowym, podporucznik Kuszkowski, na dni 20, do Brześcia w gubernji Grodzińskiéj. — W pułku 2 strzelców pieszych, podporucznik Dziewulski, na dni 20, w gubernję Wołyńską.— *W jeździe:* w pułku 2 ułanów, kapitan Domański, na miesięcy 2, do Galicji Austrjackiéj.

Przechodzi na reformę, za nieprzyzwoite sprawowanie się. *W korpusie artylerji*, z kompanji rzemieślniczéj, porucznik Antoni Krauz.

Otrzymuje dymissję wskutek niekorzystnéj opinji udzielonéj o nim przez zwierzchnią władzę. *W korpusie inżenjerów*, porucznik Antoni Goliszewski.

Wykreślony zostaje z kontrol. *W gwardji*, z pułku strzelców konnych, podporucznik Aloizy Barcikowski, zmarły w dniu 24 stycznia (5 lutego) r. b.

Naczelny wódz.
(podpisano) KONSTANTY W. X. R

Zgodno z oryginałem p. o. szefa sztabu głównego.
jenerał brygady, *Siemiątkowski.*

— *Dziekan wydziału prawa i administracji królewskiego uniwersytetu.* — W wykonaniu § 179 ustaw wewnętrznego urządzenia tegoż uniwersytetu, podaje do wiadomości: iż po złożonym całokursowym publicznym examinie, dnia 9 b. m. otrzymali akademicki stopień magistra. *a)* Z Prawa: JPP. Andrzéj Jaroszewski, Leopold Jeziorański, Franciszek Styczyński. *b)* Z Administracji: JPP. Andrzéj Bogusławski i Jgnacy Orański. — w Warszawie dnia 10 lutego 1830 roku. — *Bandtkie.* — *Brodziński*, S. U.

(*) Nie licząc w to wartości kuponu wynoszącéj gr. 16⅔.

Wiadomości Warszawskie.

— Dnia 3 b. m. na zgromadzeniu gminném powiatów Szydłowskiego i Stopnickiego pod laską X. Waleszczyńskiego, obrany radcą obywatelskim W. Wojciech Dobiecki były pułkownik.

— Listy zastawne polskie w początku tygodnia miały wiele kupujących, i znaczne w nich zrobiono umowy; w końcu zaś cokolwiek zwolniło spółubieganie, lecz wiadomość, która poźniejszą pocztą przyszła z Berlina o podwyższeniu się tam ich ceny, niezawodnie da nowy spekulantom popęd do ich kupowania. Rzecz to szczególna, lecz zarazem i naturalny skutek, że gdy te listy doszły już wartości pari, nabywający przy poleceniu kupna zaczynają zakładać warunki, aby mające się dla nich zakupić nie były podane raz na zawsze do losowania; obawiają się bowiem ażeby przez wyjście ich numeru przy pierwszém ciągnieniu nie byli pozbawieni korzyści, jakie spodziewają się odnieść przez dalsze podwyższenie ich kursu. Próżna to wszakże obawa, albowiem chociażby które listy raz na zawsze do losowania podane były, późniejsi posiadacze ich, zawsze od tego wyłączyć je mogą, ostrzegając tylko dyrekcję towarzystwa kredytowego o swojém życzeniu. Tym sposobem gdy wielu znayduje się niechcących losowania, nastąpi ten skutek że dyrekcja losować będzie musiała listy kolorowe stosownie do artykułu 118 prawa sejmowego o towarzystwie kredytowém ziemskiém.— Obligacje udziałowe polskie były ofiarowane i żądane, lecz o małą różnicę strony pogodzić trudno było. Ciekawą jest handlująca publiczność, jakie polecenia nadejdą z zagranicy względem tych obligacji przy pierwszém ciągnieniu serjów, gdy dla krótkości czasu między jedném a drugiém ciągnieniem, spekulacje podobnego rodzaju na tutéjszym tylko placu korzystnie odbywać się mogą.

— Mocą kontraktu d. 10 b. m. podpisanego, Tomasz i Jan hrabiowie Łubieńscy i Jan hr. Jezierski, zawiązali między sobą na lat 20 spółkę, w zamiarze założenia w Warszawie domu handlowego pod firmą bracia Łubieńscy i spółka, którego kierunek i wyłączny podpis, poruczone zostały Tomaszowi hrabiemu Łubieńskiemu.

— Ostatnia gazeta Poznańska, umieściła pod tytułem: *Wspomnienia narodowe*, artykuł następujący.

»W wiekach naszych Zygmuntów młodzież polska chciwa nauk zwiedzała licznie uniwersytety niemieckie, francuzkie i włoskie. Jak dalece zaś uniwersytety włoskie młodzieżą naszą w owych czasach napełnione być musiały, okazują to liczne nagrobki zmarłych na téj ziemi klassycznéj młodych Polaków, dotąd po wielu kościołach włoskich zachowane. W saméj Padwie było w XVII wieku kilkadziesiąt pomników poświęconych pamiątce naszych ziomków, zgasłych w tém mieście po większéj części w kwiecie wieku. Wypisał je Jakób Filip Tomasino, w dziele: „ *Urbis Patavinae inscriptiones*, « w r. 1679 wydaném. — Może te nagrobki ustąpiły dziś miejsca pomnikom krajowców; może ślad nie pozostał pamiątki młodzieńców, którzyby może kiedyś, gdyby im nieba dłuższego życia dozwoliły, jak owi Tarnowscy i Zamojscy, roznieśli byli sławę imienia polskiego poza krańce Europy. W przekonaniu, iż sprawiemy przyjemność czytelnikom polskim naszego pisma, umieszczamy tu z przytoczonego wyżéj dzieła, nazwiska kilku młodych Polaków, których, bogacących wiadomościami na uniwersytecie w Padwie umysły, śmierć przedwczesna naukom i ojczyznie wydarła.

Achacy Gutteter (Dobrodziejski) po ukończeniu nauk w ojczyznie i zwiedzeniu Anglji, Niemiec i Francji, słuchał dalszych nauk w uniwersytecie padewskim. Umarł tam r. 1581 w 25tym roku życia. Bracia rodzeni Erazm, Gaspar Walery i Łukasz Gutteterowie wystawili mu skromny nagrobek z napisem łacińskim w kościele Marji Magdaleny. Z tych 5ciu braci Gutteterów wspomina Niesiecki w tomie II st. 347, tylko o Gasprze.

Mikołaj Ponętowski umarł tam w r. 1598, w 28mym roku życia; wznieśli mu pomnik w kościele ś. Antoniego, brat i przyjaciele. — Starowolski w Monum. Sarmat. wypisał także jego nagrobek. Była to familja znaczna i w różnych zawodach dobrze ojczyznie zasłużona.

Adam Zaliński, który, jak nagrobek opiewa, zwiedził całą Europę i Afrykę, poźniéj słuchał w Padwie nauk, a zamyślając udać się do Palestyny, umarł w 25tym roku życia. Wystawił mu nagrobek Marek Łentowski przyjaciel (zostający także wówczas na uniwersytecie w Padwie), kosztem Jana Witosławskiego krewnego zmarłego. Familja Zalińskich pochodziła z W. Polski. Późniéj osiadła w Prusach, gdzie posiadała dobra Zalur pod Tucholą. Dom ten spowinowacony był z piérwszemi domami polskiemi, jakoto Kostków, Taszyckich, Grzymułtowskich i t. d.

Andrzéj Kański zmarł w Padwie r. 1586 po pięcioletniém bawieniu we Włoszech na naukach.

Stefan de Ripa, jak nagrobek opiewa: » *Etruscus genere, Patria et Natalibus Sarmata*, « ozdobiony od Sorbony laurem poetyckim, umarł tamże roku 1621, w 36tym roku życia.

Jan Kanin umarł tam r. 1564, w 22gim roku życia, pochowany w kościele Teatynów i t. d. i t. d.«

— Dziś zimna stopni 0.

AMERYKA POŁUDNIOWA. — Z Ameryki środkowéj donoszą, iż jenerał Marazan wywołał z kraju wiele osób posądzonych o nieprzychylność dla konstytucji. W saméj tylko rzeczypospolitéj Chili utrzymuje się ciągle niezachwiana niczém spokojność. Kongres narodowy chilijski zgromadzi się w Valparaiso, gdzie także ma być przeniesiona władza rządowa z St. Jago. Sądzą iż teraźniejszy wice-prezydent jenerał Pinto, zostanie prezydentem.

— Donoszą z Kolumbji podług listu z Venezueli pisanego dnia 28 listopada, że jenerał Urdaneta uczynił propozycję jenerałowi Paez aby oddać koronę Boliwarowi. Głos powszechny przeciwi się temu zamiarowi i zdaje się iż Venezuela stanowić będzie oddzielną rzeczpospolitę. W skutek spisku w Bogota osada w Puerto Cabello uwolniła wiele osób uwięzionych tam za zdania polityczne. Jenerał Paez przywołał na powrót wiele osób wywołanych z kraju, zniósł znienawidzoną policję śledczą i przywrócił wolność druku. Pamiętne jest oświadczenie dawniejsze tego znakomitego męża, iż wspierać będzie Boliwara, dopóki ten nie zapragnie korony. Zdaje się, iż teraz dotrzyma, co naówczas przyrzekł.

ANGLJA. — *Z Londynu d. 29 stycznia.* — Rozeszła się wiadomość że xiąże Cumberland miał wyjechać do Hanoweru i tam objąć ster rządu. *Standard* nie chce dać temu wiary i powiada, że jeżeli xiąże pojedzie na ląd sta-

ły, to chyba do Berlina tylko, zkąd w roku zeszłym pośpieszył do Londynu dla zajęcia miejsca swego w izbie wyższéj, zostawując urządzony na swoje mieszkanie dom, którego utrzymanie, dotąd xięcia niemało kostuje.

— W wojsku angielskiém liczą teraz pięciu feldmarszałków, którymi są xiążęta: Wellington, Cumberland, Cambridge, Glocester i Leopold Sasko-Koburgski. — Zapewniają, że pomysł postawienia tego ostatniego na tronie Grecji, należy się Canningowi.

— Władze hrabstwa Midlessex wydały mnóstwo rozporządzeń przeciwko szkodliwemu dla zdrowia i moralności przedawaniu wódki (gin), która bardzo często staje się przyczyną obłąkania, samobójstw i morderstw. Wszyscy kupczący tym trunkiem odbyli posiedzenie w Queens Arms Tavern i wydali z swéj strony odezwę w któréj twierdzą: że władza się myli, bo *gin* jest najwyborniejszym trunkiem, że wspiera rolnictwo, ponieważ wyrabia się ze zboża, i że nadwerężenie teraźniejszego systemu byłoby nadwerężeniem praw jakie im służą. *Times* umieszczając tę odezwę mówi: iż najlepiéj będzie rzecz tę zostawić do roztrzygnienia rządowi, lecz czyni uwagę, iż na taniość mocnych trunków krajowych powszechne są skargi, a gdy wynikające stąd złe coraz bardziéj rozszerza się w niższych klassach, zatém ograniczenie staje się koniecznie potrzebne.

FRANCJA. — *Z Paryża d. 1 lutego.* — Jenerał Barradas przybył do Hawru na okręcie *Franciszek I* z Nowego-Jorku i ma zamiar osiąść we Francji, obawiając się podobno nie bez przyczyny, złego przyjęcia w swym kraju.

— Zapewniają, iż wyprawa przeciwko Algierowi będzie wstępem do większych przedsięwzięć w innych okolicach Wschodu. Przedsięwzięcie to nastąpi za zezwoleniem Turcji, Egiptu i Anglji.

— Towarzystwo zawiązane tu w celu ulepszenia więzień odbyło wczoraj w zamku królewskim roczne posiedzenie, na którém prezydował Delfin. Xiąże zagaił posiedzenie przedstawieniem kilku nowych członków; między innymi vice-hr. Martignac i prefekta policji pana Mangin. Następnie odczytał minister spraw wewnętrznych dokładny rapport o ulepszeniach więzień przedsięwziętych w wszystkich departamentach. Najwięcéj uczyniono pod względem odzieży i pościeli dla więźniów, klassyfikacji i podzielenia ich podług płci, wieku, i rodzaju popełnionego przez nich przestępstwa. W Clermont, Limoges i Clairvaux, gdzie dawniéj z 10 więźniów 1 umierał, śmiertelność teraz ma się w stosunku 1—30. W wielu miejscach gdzie dotąd obłąkani w jedném więzieniu razem z zbrodniarzami pomieszczeni byli, oddzielono ich. Wszędzie uznano, iż praca najlepszym jest środkiem do poprawy więźniów: w ciągu roku 15,000 więźniów zarobiło 1,480,000 fr. z tych 585,000 wydano na ich utrzymanie, a 480,000 zachowano na oszczędność. Liczba więźniów powiększyła się w roku 1829 w stosunku do lat przeszłych o 3700. Kapitał towarzystwa wynosił w roku 1829 summę 192,409 fr. licząc w to roczną dopłatę Delfina w ilości 6000 fr. Dochód uczynił w roku zeszłym 21,194 fr., wydatki 18,115. Z kredytu otworzonego przez Delfina użyto 22,000 na zdrowsze urządzenie więzień, a 35,000 fr. na ubranie więźni. Prefekt departamentu Sekwany przedstawił następnie zajmujący rapport o nowo budowanych i reperowanych więzieniach paryzkich. Więzienia prefektury policji w *Conciergerie* i St. *Pelagie* są ukończone, w St. *Lazare* są bliskie ukończenia. Dom poprawy także wkrótce będzie gotowy; a na rozszerzenie więzienia *la Force*, wydano 300,000 franków. Dom mający zastąpić *Bicetre*, dopiéro w roku 1831 będzie skończony. Więzienie dla dłużników już zaczęto budować. Domy urządzone w St. *Denis i Villers-Cotterets* w celu przytłumienia tułactwa, zostały znacznie ulepszone. Gdy przyszła kolej na pana Mangin, od którego spodziéwano się szczegółowych podań względem urządzonego przez pana de Belleyme domu przytułku, prosił Delfina, aby mu dozwolono wstrzymać się z rapportem do przyszłorocznego posiedzenia. Rapport margrabiego Marbois był czytany przez innego członka. Posiedzenie zakończono rapportami kilku członków o stanie więzień na prowincji.

— Dnia dzisiejszego wieczorem odebrano tu wiadomość o śmierci pierwszego ministra Neapolitańskiego de Medicis, nastąpionéj w Madrycie. Żył lat 72. Papiery Hiszpańskie spadły zaraz o 3 prctu.

WIADOMOSCI NAUKOWE.

Nowe szczegóły o śniegu czerwonym.

Niedawno udzieliliśmy naszym czytelnikom wiadomość o kolorowych śniegach, i okazaliśmy jak są różne przyczyny téj dziwnéj zmiany koloru; teraz nową jeszcze przyczynę odkryto i o niéj mówić chcemy. Dziennik jeden angielski taką wiadomość zawiéra wyjętą z listów jednego podróżnego który zwiedził morza północne.

„Dnia 24 lipca 1821 roku, kiedy okręt nasz ze wszech stron był otoczony lodami około wyspy Bushman, z dwoma towarzyszami podróży udałem się na górę Sowallick w celu szukania żelaza meteorycznego o którém powiadają że się tam ma znajdować. Zawiedliśmy się wprawdzie na naszych nadziejach, lecz za to z innéj strony nagrodziły się nam sowicie nasze trudy. Postrzegłem pierwszy raz śnieg czerwony o którym pisał kapitan Ross.

Wierzchołek Sovallick utworzony jest ze spadzistości raptownéj pagórka jednego należącego do pasma gór u brzegu odnogi Xięcia Rejenta. Wierzchołek ten ma na sobie wielkie odłamy granitu, zapewne w różnych czasach odpadłe z gór skalistych w pobliżu; bok zaś od strony odnogi zwolna zniżający się, okryty był całkiem czerwonym śniegiem. Na pierwszy rzut oka nie wątpiliśmy że czerwoność całéj warstwy śniegu pochodziła z jakiejś zsiadłéj substancji czerwonéj, którą w wielu miejscach na śniegu widzieliśmy. Ta substancja rozrzucona była tu i owdzie nakształt kupek koszenilli w proszku, kupki zaś te otoczone były pierścieniem jaśniejszego koloru, co pochodziło z łączenia się czerwonéj substancji ze śniegiem w około niéj lekko topniejącym.

Przypatrując się pilnie temu fenomenowi, postrzegliśmy że nasze suknie i kapelusze także były okryte podobną substancją czerwoną; staraliśmy się dojść przyczyny i doszliśmy. Były to wymioty drobnych ptaszą zwanych *Alca minor*, które wciąż miljonami leciały nad nami, a których gniazdeczka znajdowały się pomiędzy owemi odłamami granitów na wierzchołku Sowallick znajdującemi się. Doskonale więc wiemy przyczynę czerwoności śniegu i żadnéj nie mamy w téj mierze wątpliwości. Śnieg na wierzchołkach gór stale zachował swoję białość, a to dla tego,

że był wyżéj niż wierzchołek Sowallick z gniazdami tych ptaszków. Dnia 2 sierpnia u przylądka Yoik nabrałem w butelkę tego czerwonego śniegu, i niezawodnie go przeszlę naszym uczonym."

Wszystko to co przytoczyliśmy nie zbija wcale dawniéjszych doniesień, ale pokazuje że nie jedna ale wiele jest przyczyn zmiany koloru śniegu.

O początku Lat, czyli Er.

(Nadesłane.)

Różne ludy, różne religje, różne rachują lata i różnie rachowały. Na wschodzie fantastyczne wyobrażenia natworzyły niesłychaną liczbę lat, bo każde z nich sięgając aż do nieba, sprowadzając bogi na ziemię, udzielną ich wiekowi nadawało chronologję, a ta chronologja stawała się religijną i narodową. Przebieżymy więc pokrótce różne ery.

3,982,888 lat przed Chrystusem. Podług xiąg Braminów, początek panowania Bramy i sześciu Menu, które z niego wyniknęły.

2,362,594 przed Chrystusem. Japończykowie powiadają że wtedy zaczęło się panowanie nad nimi siedmiu duchów niebieskich; potem zaś dopiero nastąpiło panowanie pięciu pół-bogów ziemskich, jeden po drugim następujących, a z których ostatni panował 856,052 lata, aż do roku 660 przed Chrystusem.

2,276,479 przed Chrystusem. Początek ery Chińczyków. Wszakże Tatarowie Mogołowie sąsiedzi Chińczyków twierdzą, że stworzenie świata przypada na rok 88,638,417 przed Chrystusem.

720,000 przed Chrystusem, era Chaldejska zaczyna się; ale to podług Epignesa; Buroses bowiem liczy tylko 480 lub 473,344 lat od piérwszego człowieka na ziemi, który się zwał Alorus.

100,000 przed Chrystusem, erą dawnych Persów czyli Magów.

74,000 lat przed Chrystusem, niektórzy geologowie naznaczają wiekowi ziemi, ale nie człowieka.

34,232 przed Chrystusem, era egipska podług jednéj dawnéj kroniki.

30,000 przed Chrystusem, era Sydonijska czyli Fenicyjska.

21,130 przed Chry: panowanie Fu-hi piérwszego monarchy Chin.

20,000 przed Chr. panowanie Diwów czyli Nerisów podług nowożytnych Persów czyli machometanów: tych istot solimanowie czyli naczelnicy, byli panami całéj ziemi.

19,300 potop u Indjan podług Egipcjan.

17,000 panowanie Herkulesa w Egipcie.

15,000 era egipska podług innych twierdzenia.

13,000 panowanie Solimanów perskich podług innych twierdzenia.

11,044 era Atlantów. Gdzie teraz ocean Atlantycki tam miał być dawniéj kraj Atlantów. Był on rządzony z razu przez Neptuna, potém przez Atlasa syna jego najstarszego: daléj przez jego następców: i to wszystko trwało lat 9000. Ci którzy nam te wiadomości podali mówią, że Atlantowie posiadali prócz tego wiele wysp, a całe ich państwo na dziesięć królestw było podzielone; w nich zaś inni synowie Neptuna panowali, lecz tylko jako wassale Atlasa. Atlantowie przeszli do Europy, Afryki i Azji; wszędzie podbijali różne narody; wreszcie, jak powiada Platon, cała Atlantyka została wodą zalana, dodaje zaś, że długo potem wyrzucało morze szczątki jakoweś z owego kraju. Prócz Platona, Arystoteles, Teopomp, Dyodor Sycylijski i inni za najpewniejszą rzecz mnie nali podania o kraju Atlantów.

6934 stworzenie Adama podług tablic Alfonsowych.

6000 era Betycka. Atlantowie, Sydończycy i Egipcjanie, zakładają różne osady w południowéj Europie.

6000 stworzenie Adama podług rachuby Boivina.

5681 era królów egipskich, czyli początek 32éj dynastji monarchów tego kraju, podług Manetora, cytowanego przez Józefa historyka.

5624 era żydów Hellenistów, podług Klemensa Alexandryjskiego.

5509 era Konstantynopolitańska cywilna, czyli Greków nowożytnych, to jest początek perjodu juliańsko-konstantynopolitańskiego.

5500, lub 5499, era Alexandryjska, albo kościoła greckiego.

5493 era Antiocheńska.

5199 stworzenie Adama podług Euzebiusza i Benedyktynów autorów dzieła sztuki sprawdzania datt historycznych.

4714 początek perjodu juliańsko-rzymskiego, utworzony przez Skaligera.

4351 — 4228 — 4184 — 4163 — Stworzenie świata podług textu samarytańskiego, podług przypuszczeń Euzebiusza, podług przypuszczeń Ricciolego, wreszcie Józefa Historyka.

Dosyć bajek, przypuszczeń, przywidzeń: wystawiliśmy je tutaj jako dość ciekawe dowody usiłowań rodu ludzkiego do odgadnięcia ukrytéj prawdy o początku rzeczy. Przystąpmy do pewnych.

4004 przed Ch. stworzenie świata i Adama podług Hebrajczyków. I tu pomniejsze różnice zjawiają się w różnych textach; zgodzono się jednak że 4004, lub 4000 lat poprzedziło pamiętną epokę narodzenia Chrystusa.

3761 przed Chr. era żydów dzisiejszych; zaczyna się zaś 7 października.

752 przed Chr. era założenia Rzymu.

38 przed Chr. era hiszpańska, ustanowiona na pamiątkę wznowienia trjumwiratu Oktawiana, Marka Areliusza i Lepida. Była w używaniu w Hiszpanji, Portugalji, części Afryki i południowéj Francji, kiedy Wissygotowie tam panowali.

530 po Chrystusie, era Dyonizjusza-Małego na Wschodzie.

622 po Ch. era Mahometańska: zaczyna się 16 lipca.

1792 po Chr. era rewolucyjna francuzka, zaczęła się 22 września; lecz od początku 1806 ustała.

Wszystko to cośmy tu wystawili znajdzie czytelnik obszerniéj w dziele pana *Buret de Longchamps*, pod tytułem: *Les fastes universels*, ogłoszonem w Paryżu 1821 roku. W następnym artykule powiemy o miesiącach.

J. J. R. z P.

TEATR NARODOWY. — *Chłop miljonowy* czyli *Dziewczyna z świata czarownego.*

W DRUKARNI GAŁĘZOWSKIEGO I KOMP. PRZY ULICY ŻABIEJ Nr. 472.

— *Kommissja województwa Krakowskiego.* —
W wykonaniu rozporządzenia kommissji rządowéj przychodów i skarbu z dnia 23 listopada r. z. Nr. 75907/16174 i 85453/18093 gruntującego się na dekrecie Najjaśniéjszego Pana w Odessie, pod dniem 19 sierpnia 1828 r. zapadłym, podaje do publicznéj wiadomości, iż w dniu 23 kwietnia r. b. począwszy od godziny 12 z rana, odbywać się będzie w biórze kommissji województwa Krakowskiego w sali sessjonalnéj publiczna licytacja na sprzedaż dóbr Rokitno w obwodzie Olkuskim położonych, i składających się z kluczów Rokitno i Ołudza, które w ten czas tylko oddzielnie będą mogły być sprzedawanemi, jeżeli do ogólnego całych dóbr kupna nie zgłoszą się pretendenci; składa się z wsi Rokitno, Kaszczór, Grabia, Ołudza, Wola-Ołudzka, i Bonowice, z folwarków zaś Rokitno, Ołudza, z danin, z czynszów w gotowiźnie, młynów, dziesięcin, rybołostwa dzikiego, propinacji, lasów, i odpadków czyli zarośli leśnych.

Przestrzeń ogólna tych dóbr, wynosi włók 241, morgów 3, prętów 217 miary nowo-polskiéj.

Licytacja zaczynać się będzie od summy złp. 169,623, gr. 4 w srébrze, albo w listach zastawnych koloru białego w nominalnéj wartości.

Oprócz postąpionéj na licytacji summy, obowiązany będzie plus-licytant corocznie skarbowi opłacać w dwóch ratach, złp. 7863 kanonu z wolnością jednak spłacenia takowego monetą brzęczącą; nadto przyjmuje pożyczkę od towarzystwa kredytowego ziemskiego w summie złp. 144,100 zaciągnioną, od któréj przez następne 21 lat wnosić będzie do kassy tegoż towarzystwa prawem sejmowém z dnia 13 czerwca 1825 roku ustanowioną opłatę.

Oprócz podatków i ciężarów do tych dóbr przywiązanych, opłacać się będzie także nowo ustanowiony podatek ofiary w ilości złp. 3605 gr. 6.

Każdy więc przystępujący do licytacji, winien złożyć na vadium złp. 21,489, gr. 29 w srebrze, lub w listach zastawnych, a nadto utrzymujący się przy licytacji, obowiązany będzie zaraz złożyć drugą podobną ilość złp. 21,489 groszy 29.

O innych warunkach licytacyjnych, każdy chęć kupna mający powéźmie wiadomość w biórze kommissji wojewódzkiéj, gdzie nawet warunki kupna, wraz z tabellą źródła intraty wykazującą na drzwiach w sekcji ekonomicznéj wywieszone będą, wolno jest każdemu chęć licytowania mającemu o stanie obecnym dóbr na gruncie przekonać się. w Kielcach dnia 21 stycznia 1830 r. — Rad. sta. prezes, *Wielogłowski.* — *Zamojski.* S. J.

— *Kommissja województwa Krakowskiego.* — W wykonaniu trzech rozporządzeń kommissji rządowéj przychodów i skarbu dnia 13 stycznia r. b. Nro 2101/400 gruntujących się na dekrecie Najjaśniejszego Pana w Odessie pod dniem 19 sierpnia 1828 zapadłym, podaje do powszechnéj wiadomości, iż w dniu 5 maja r. b. począwszy od godziny 12 zrana, odbywać się będzie w biórze kommissji województwa Krakowskiego w sali sessjonalnéj, publiczna licytacja na sprzedaż dóbr rządowych ekonomji Ojców, w obwodzie Olkuskim położonych a składających się z wsiów: Bębło, Gołkowic, Jerzmanowice, Podzamcze, Prądnik, Smardzowice, Swywola i Wielka wieś; z folwarków: Podzamcze, Smardzowice, Swierczów, Gołkowic, Wielkiéj-wsi i sołtystwa w Wielkiéj-wsi, propinacji, dwóch młynów wodnych w Ojcowie i Jerzmanowicach, tartaku w Ojcowie niemniej lasów przyległych.

Licytacja zaczynać się będzie od summy zł. 85,934 gr. 9 srebrem lub w listach zastawnych koloru białego, nominalnéj wartości.

Oprócz postąpionéj na licytacji summy, obowiązany będzie plus-licytant, opłacać skarbowi corocznie kanon w dwóch ratach złp 3776 g. 22 z wolnością jednak spłacenia takowego monetą brzęczącą; nadto przejmie pożyczkę od Towarzystwa kredytowego ziemskiego w summie zł. 121,200 zaciągnioną, od któréj przez następne 24 lata wnosić będzie do kassy tegoż Towarzystwa, prawem sejmowém z dnia 13 czerwca 1825 r. ustanowioną opłatę.

Oprócz podatków i ciężarów do tych dóbr przywiązanych, opłacać się będzie także nowo ustanowiony podatek ofiary w ilości zł. 3248 gr 16.

Każdy przystępujący do licytacji winien złożyć vadium, zł. 12,401 gr. 25 w srebrze lub listach zastawnych, a nadto utrzymujący się przy licytacji, obowiązany będzie zaraz złożyć drugą podobną ilość zł. 12,401 gr. 25.

O innych warunkach licytacji, każdy chęć kupna mający, powéźmie wiadomość w biórze kommissji wojewódzkiéj, gdzie nawet warunki kupna wraz z tabellą źródła intraty wykazującą, na drzwiach sekcji ekonomicznéj, wywieszone są.

Wolno jest każdemu chęć licytowania mającemu, o stanie obecnym dóbr na gruncie przekonać się. — W Kielcach d. 27 stycznia 1830 r. — (*Podpisy jak wyżej.*)

— *Kommissja Województwa Krakowskiego.*
W wykonaniu rozporządzenia Kommissji rządowéj przychodów i skarbu, z d. 22 grudnia 1829 r. do liczby 70,870 (14,050 gruntującego się na dekrecie Najjaśniéjszego Pana w Odessie pod dniem 19 sierpnia roku 1828, zapadłym, podaje do publiczuéj wiadomości, iż w dniu 21 kwietnia r 1830, począwszy od godziny 12 zrana, odbywać się będzie w biórze Kommissji wojewódzjwa Krakowskiego w sali sessjonalnéj, publiczna licytacja na sprzedaż dóbr rządowych w ekonomji Stopnica obwodzie Stopnickim położonych, a składającéj się z wsi Białoborze, Falęcice, Kępie dolne, Kąty, Saklanów, Sucha-wola, Wolica, folwarków zaś Podzamcze, Falęcice, Białoborze i Suchawola, z gruntów pustych powłościańskich z trzech młynów jakoto: Podzamcze, z Skorzy las przy wsi Kąty, Folencin i Słański, niemniej propinacji w całéj ekonomji jakoteż i rybołowstwa dzikiego.

Licytacja zaczynać się będzie od summy złp. 90,825 gr. 10 w srebrze albo listach zastawnych koloru białego nominalnéj wartości.

Oprócz postąpionéj na licytacji summy, obowiązany będzie plus licytant corocznie skarbowi opłacać w dwóch ratach złp. 3683 gr. 9 kanonu, z wolnością jednak spłacenia takowego monetą brzęczącą. Nadto przejmuje pożyczkę od Towarzystwa kredytowego w summie zł. 200,000 zaciągnioną, od któréj przez następne lat 24, wnosić będzie do kassy tegoż towarzystwa prawem sejmowém z dnia 13 czerwca roku 1825, ustanowioną opłatę.

Oprócz podatków i ciężarów do tych dóbr przywiązanych, opłacać się będzie także nowo ustanowiony podatek ofiary w ilości złp. 5541 gr. 24 rocznie.

Każdy przystępujący do licytacji, winien złożyć na vadium złp. 15,366 gr. 17 w srebrze lub listach zastawnych, a nadto utrzymujący się przy licytacji obowiązany będzie zaraz złożyć drugą podobną ilość złp. 15,366 gr. 17.

O innych warunkach licytacji, każdy chęć kupna mający, poweźmie wiadomość w biórze kommissji wojewódzkiéj, gdzie nawet warunki kupna wraz z tabellą źródła intraty wykazującą, na drzwiach sekcji ekonomicznéj wywieszone będą. Wolno jest każdemu chęć licytowania mającemu, o stanie obecnym dóbr na gruncie przekonać się; W Kielcach dnia 20 stycznia 1830 r. (*Podpisy jak wyżéj*).

— *Kommissja województwa Mazowieckiego.* — W wykonaniu rozporządzenia kommissji rządowéj przychodów i skarbu z dnia 6 stycznia r. b. Nro 1834, gruntującego się na dekrecie Najjaśniejszego Pana w Odessie pod dniem 19 sierpnia 1828 r. zapadłego, podaje do publicznéj wiadomości: iż w biórze kommissji wojewódzkiéj przy ulicy Przejazd w domu rządowym Nro 646, na pierwszém piętrze, w sali sesjonalnéj, odbywać się będzie publiczna licytacja na sprzedaż dóbr rządowych Moraków w ekonomji Brysk, obwodzie Łęczyckim położonych, a składających się z folwarku i wsi Moraków.

Licytacja zaczynać się będzie od summy zł. 21,036 gr. 20 w srebrze albo w listach zastawnych koloru białego w nominalnéj wartości.

Oprócz postąpionéj na licytacji summy, obowiązany będzie plus-licytant skarbowi opłacać w dwóch ratach złp. 1051 gr. 26 kanonu rocznego z wolnością wszakże spłacenia takowego monetą brzęczącą.

Oprócz podatków i ciężarów do tych dóbr przywiązanych, opłacać się także będzie nowoustanowiony podatek ofiary w ilości złp. 206 gr. 27. — Przejmie plus-licytant pożyczkę od towarzystwa kredytowego ziemskiego w summie złp. 13,000 przez skarb zaciągnioną, od któréj przez następne dwadzieścia cztery lata wnosić będzie do kassy tegoż towarzystwa prawem sejmowém z dnia 13 czerwca 1825 roku ustanowioną opłatę.

Każdy przystępujący do licytacji winien złożyć vadium złp. 2,623 gr. 21 w monecie srebrnéj kurs w kraju mającéj, lub w listach zastawnych, a nadto utrzymujący się przy licytacji obowiązany będzie zaraz złożyć drugą podobnąż ilość, to jest złp. 2,623 gr. 21.

Licytacja odbywać się będzie w dniu 22 kwietnia r. b. począwszy od godziny 11 zrana.

O wszystkich innych prócz powyższych warunkach licytacyjnych, każdy chęć kupna mający, poweźmie wiadomość w biórze kommissji wojewódzkiéj, gdzie nawet warunki kupna, wraz z tabellą źródła intraty wykazującą na drzwiach przy wejściu do sali sessjonalnéj wywieszone będą.

Wolno jest każdemu chęć licytowania mającemu o stanie obecnym dóbr na gruncie przekonać się, w którym to celu do miejscowego naddzierżawcy zgłosić się zechcą. — W Warszawie dnia 13 stycznia 1830 roku. — Radca stanu prezes, *Rembieliński*. Sekretarz jener. *Filipecki*.

— *Kommissja województwa Augustowskiego.* — W wykonaniu rozporządzenia kommissji rządowéj przychodów i skarbu daty 20 stycznia r. b. Nro 4700 gruntującego się na dekrecie Najjaśniejszego Pana w Odessie pod dniem $\frac{7}{31}$ sierpnia r. 1828 zapadłego, podaje do publicznéj wiadomości, iż w dniu 31 marca r. b. począwszy od godziny 10 zrana, odbywać się będzie w biórze kommissji województwa Augustowskiego w sali sessjonalnéj publiczna licytacja na sprzedaż dóbr rządowych Uśnik w ekonomji Łomża, obwodzie Łomżyńskim, województwie Augustowskiem położonych, a składających się z wsi Uśnika i z folwarku seperatnego Uśnik, oraz propinacji do dóbr tych należących, których przestrzeń ogólna wynosi włok 76, mor. 15, prętów 112 miary nowo-polskiéj.

Licytacja zaczynać się będzie od summy złp. 55,981 gr. 5 w srebrze albo w listach zastawnych koloru białego w nominalnéj wartości. Oprócz postąpionéj na licytacji summy, obowiązany będzie plus-licytant corocznie skarbowi opłacać w dwóch ratach złp. 2763 gr. 15 kanonu, z wolnością jednak spłacenia takowego monetą brzęczącą, a nadto: przyjmie pożyczkę od towarzystwa kredytowego ziemskiego w summie złp. 8400 zaciągnioną, od któréj przez następne 24 lata wnosić będzie do kassy tegoż towarzystwa prawem sejmowém z d. 13 czerwca 1825 r. ustanowioną opłatę.

Oprócz podatków i ciężarów do tych dóbr przywiązanych, opłacać się będzie także nowoustanowiony podatek ofiary w ilości złp. 111 gr. $18\frac{1}{3}$, obok czego nadmienia, że:

Oddanie possesji dóbr nowemu nabywcy nastąpi od dnia 1 czerwca 1830 r.; za pomiar obowiązany będzie nowonabywca zapłacić skarbowi złp. 918 gr. $4\frac{1}{2}$ a za to odbierze mappę tych dóbr i rejestr pomiarowy, które w właściwym czasie wydane mu będą. Ponieważ rozkład pożyczki na ogólne dobra Łomżę w summie złp. 590,800 zaciągniętéj, a na majętność Uśnik przez kommissję rządową przychodów i skarbu w ilości złp. 8400 rozsegregowanéj, nie jest jeszcze przez dyrekcję towarzystwa kredytowego ziemskiego zatwierdzony, na przypadek przeto gdyby do dóbr niniejszéj sprzedaży uległych większą lub mniejszą przekazała summę a niżeli nowonabywca podług osnowy niniejszego obwieszczenia, przyjąć jest obowiązany, natenczas w pierwszym przypadku, przewyżka w połowie od kanonu w summie złp. 2763 gr. 15 ustanowionego, a w połowie zaraz od summy złp. 55,981 gr. 5 przez nowonabywcę opłacić się mającéj, podług zasad dekretem królewskim z daty $\frac{7}{31}$ sierpnia 1828 r. ustanowionych, nowonabywcy potrąconą zostanie.

W drugim zaś przypadku, to jest, gdyby dyrekcja towarzystwa kredytowego mniejszą summę od wymienionéj pożyczki złp. 8400 i przez nowo-nabywcę z dobrami przyjętéj, do tychże dóbr przekazała, natenczas różnicę tę nowonabywca w połowie na kanon zamienioną, mieć będzie, a w drugiéj połowie zapłaci skarbowi wraz z summą jaka na licytacji od pretium fisci w summie złp. 55,981 gr. 5 ustanowionéj a na licytacji podwyższonéj, wyniknie, a to wszystko stósownie do zasad dekretem królewskim wyżéj cytowanym, postanowionych. — Każdy przystępujący do licytacji, winien złożyć vadium złp. 5863 gr. $\frac{2}{3}$ w srebrze, lub w listach zastawnych koloru białego, a nadto utrzymujący się przy licytacji, obowiązany będzie zaraz złożyć drugą podobną ilość złp. 5863 gr. $\frac{2}{3}$.

O innych warunkach licytacyjnych każdy chęć kupna mający, poweźmie wiadomość w biórze kommissji wojewódzkiéj, gdzie nawet warunki kupna wraz z tabellą źródła intraty wykazującą, na drzwiach przy wejściu do sekcji ekonomicznéj wywieszone będą. Wolno jest każdemu chęć licytowania mającemu, o stanie obecnym dóbr na gruncie przekonać się. — W Suwałkach dnia 29 stycznia 1830 roku. — Prezes, *Mostowski*. Sekretarz jeneralny, *Brenowski*.